

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 59/2010-23

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 31. marca 2010 predbežne prerokoval sťažnosť F. S., toho času vo väzbe, zastúpeného advokátom JUDr. Mgr. Š. B., Ž., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 v spojení s čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa čl. 47 ods. 3, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práv podľa čl. 5 ods. 1, 3 a 4 v spojení s čl. 6 ods. 1 a 3 písm. a) a c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Žiline vo veci vedenej pod sp. zn. 3 Tos 64/2009 a jeho uznesením z 15. júla 2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť F. S. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 31. augusta 2009 doručená sťažnosť F. S. (ďalej len „sťažovateľ“), v ktorej namietal porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 v spojení s čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky

(ďalej len „ústava“), podľa čl. 47 ods. 3, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 ústavy, ako aj práv podľa čl. 5 ods. 1, 3 a 4 v spojení s čl. 6 ods. 1 a 3 písm. a) a c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) vo veci vedenej pod sp. zn. 3 Tos 64/2009 a jeho uznesením z 15. júla 2009.

2. Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ bol uznesením Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) „z... 27. 07. 2007, sp. zn. Otp 532/2007, v spojení s uznesením... z... 3. 8. 2007..., v spojení s uznesením Krajského súdu... zo dňa 9. 8. 2007, sp. zn.: 3 Tpo/57/2007“ vzatý do väzby „podľa § 68 ods. 1 Tr. por., z dôvodov uvedených v §71 ods. 1 písm. a/, c/ Tr. por.“. Proti sťažovateľovi je „vedené trestné stíhanie pre trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 1, ods. 2 písm. f/ zákona č. 140/1961 Zb. - Trestného zákona...“.

Sťažovateľ ďalej uviedol, že:

a) „Na... pojednávaní... 02. 07. 2009 môj obhajca ústne do zápisnice... podal žiadosť o moje prepustenie z väzby na slobodu. Ako dôvody prepustenia z väzby... uviedol, že... nie sú u mňa zákonné dôvody pre väzbu, nie je splnená žiadna z materiálnych podmienok väzby... Môj obhajca ďalej poukázal na to, že... bola zásadným spôsobom porušená zásada rovnosti zbrani v môj neprospech a zásada spravodlivého súdneho procesu... Na uvedenom súdnom konaní som poukázal na to, že dôvody mojej väzby... pominuli a nie sú splnené materiálne podmienky ďalšieho trvania väzby... mám riadne trvalé bydlisko a prechodné bydlisko u svojej družky..., trvalý finančný príjem a veľmi úzky citový vzťah so svojimi rodičmi. Mám dve neplnoleté deti a spolu s družkou chceme žiť na území Slovenskej republiky. Nemám dôvod pomyslieť na... útek, nakoľko v Slovenskej republike mám svoju rodinu, na ktorej som životne závislý. Na Slovensku podnikám, mám tu majetok a nemám záujem vyhýbať sa trestnému stíhaniu. Rovnako sa nemienim vyhýbať žiadnym úkonom v trestnom konaní, nakoľko je v mojom záujme, aby sa daná trestná vec objasňovala a aby bol celý proces čím najskôr ukončený, čomu nasvedčuje aj moje správanie v prebiehajúcim konaní pred súdom... V žiadosti o prepustenie z väzby som k dôvodom väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. uviedol, že... absentuje existencia kvalifikovaného podozrenia zo spáchania skutku, nakoľko v priebehu dokazovania pred súdom, hlavne výpoveďami svedkov, znalcov boli tvrdenia obžaloby skutku č. 1 vyvrátené.

Obava, že by som viac ako po desiatich rokoch... pokračoval v trestnej činnosti je nemysliteľné... Mám stály trvalý finančný príjem z firiem... Moje finančné zabezpečenie, pravidelný príjem je v takom rozsahu, že nepripadá do úvahy..., že by som mal páchať trestnú činnosť a nebodaj sa z nej živil...“

b) *„Okresný súd... uznesením z... 02. 07. 2009... ma prepustil z väzby na slobodu... Voči uvedenému uzneseniu prokurátor podal odvolanie, ktoré odôvodnil... že u obž. ... S. naďalej trvajú dôvody väzby tak, ako boli ustálené v doterajšom súdnom konaní, a to nielen po formálnej, ale aj materiálnej stránke. V súčasnosti vo všeobecnosti poukazujem na moje tvrdenia, ktoré som uviedol pri vyjadrení sa k žiadosti obžalovaného o prepustenie z väzby na slobodu. Zvážim následne aj písomné odôvodnenie...“*

c) *„Krajský súd... na neverejnom zasadnutí... 15. 07. 2009 uznesením sp. zn. 3 Tos/64/2009-3155... rozhodol... zrušuje uznesenie Okresného súdu... z 2. 7. 2009... žiadosť obžalovaného F. S. o prepustenie z väzby na slobodu zamietá... Krajský súd konštatuje, že dôvody mojej väzby sa nezmenili, existujú v nezmenenej podobe, tak ako boli ustálené pri mojom vzatí do väzby a pretrvávajú v súčasnom štádiu trestného konania.“*

3. *Podľa názoru sťažovateľa „Krajský súd... v uvedenom konaní nekonal v súlade s Ústavou..., ... dohovorom... a Trestným poriadkom. Za najväčšie pochybenie krajského súdu považujem to, že mi neumožnil sa vyjadriť k písomným dôvodom odvolania sa prokurátora o mojom prepustení z väzby, ktoré mi doposiaľ neboli doručené. Čo je závažnejšie je to, že ma krajský súd... síce upovedomil o neverejnom zasadnutí iba faxom..., ale mojej žiadosti predviesť ma naň mi Ústav na výkon väzby... nevyhovelo, pretože na to nemali príkaz sudcu, a preto to považujem za porušenie môjho práva na moju obhajobu... bolo povinnosťou krajského súdu a prokuratúry doručiť mi písomné dôvody odvolania prokurátora... krajský súd sa nedostatočne zaoberal materiálными dôvodmi mojej väzby. Náležite sa nevyporiadal so všetkými dôvodmi môjho prepustenia z väzby, ktoré som uviedol (aj môj obhajca) na hlavnom pojednávaní pred okresným súdom... krajský súd o mojej žiadosti o prepustení z väzby rozhodol nezákonne, pretože porušil moje právo na obhajobu,*

porušil zásadu rovnosti zbraní, zásadu kontradiktnosti a moje právo na spravodlivé súdne rozhodnutie...“.

4. Na podporenie svojich tvrdení (názorov) sťažovateľ citoval ustanovenia § 34 ods. 1 a 4 a § 72 ods. 2 (a vysvetlivky k nemu) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) platného a účinného v čase rozhodovania a poukázal na nálezy ústavného súdu vo veciach vedených pod sp. zn. III. ÚS 79/02, I. ÚS 198/05, III. ÚS 291/06, I. ÚS 100/04 (resp. I. ÚS 2/05, III. ÚS 226/07), ktorých závery majú byť použiteľné aj pri posudzovaní jeho väzobnej veci („*mám za to, že aj na môj prípad sa vzťahuje...“*).

5. Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd vyniesol tento nález:

„... Základné právo F. S. na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2, ods. 5, čl. 2 ods. 2, čl. 47 ods. 3, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 Ústavy..., a čl. 5 ods. 1, ods. 3, ods. 4 v spojení s čl. 6 ods. 1 a ods. 3 písm. a/ a c/...dohovoru... postupom Krajského súdu... vo veci vedenej pod sp. zn. 3 Tos/64/2009-3155 zo dňa 15. júla 2009 porušené bolo. Preto uznesenie Krajského súdu... zo dňa 15. 7. 2009, sp. zn. 3 Tos/64/2009-3155 ruší a nariaďuje obžalovaného prepustiť z väzby.

... Sťažovateľovi F. S., priznáva finančné zadosťučinenie vo výške tritisíc EUR...

... F. S. priznáva náhradu trov právneho zastúpenia...“

6. Sťažovateľ k sťažnosti pripojil uznesenie krajského súdu sp. zn. 3 Tos 64/2009 zo 16. júla 2009, upovedomenie obvineného o konaní neverejného zasadnutia krajského súdu 15. júla 2009 o sťažnosti prokurátora proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 9 T 152/2008 z 2. júla 2009 a „záväzný pokyn“ prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „prokurátor“, resp. „prokuratúra“) č. k. VII/2 Gv 111/07-163 z 31. marca 2008 adresovaný Krajskému riaditeľstvu Policajného zboru Žilina.

II.

7. V rámci prípravy predbežného prerokovania sťažnosti bol ústavnému súdu predložený súdny spis okresného súdu sp. zn. 9 T 152/2008 (jeho časť týkajúca sa predmetu sťažnosti) a stanovisko krajského súdu k námietkam sťažovateľa.

7.1 Nahliadnutím do predmetného súdneho spisu ústavný súd zistil tieto relevantné skutočnosti:

- č. l. 3113 – 3122 – Podľa „Zápisnice o hlavnom pojednávaní“ konanom 2. júla 2009 s vylúčením verejnosti na pojednávaní boli prítomní prokurátor, sťažovateľ a jeho obhajca. Z obsahu zápisnice vyplýva, že «... predseda senátu oboznamuje doterajší priebeh... Predstúpil obžalovaný F. S. ..., ktorý po zákonom poučení... uvádza... Poučeniu som porozumel. Procesný návrh prednesie môj obhajca...

Obhajca: Navrhujeme prepustiť obž. F. S. z väzby a z tohto dôvodu podávam žiadosť v zmysle § 79 ods. 3 Tr. por. ... medzičasom bola podaná obžaloba na OS ... 31. 10. 2008 s tým, že obžalovaný bol ponechaný vo väzbe z dôvodov uvedených v pôvodnom uznesení. Vzhľadom k tomu, že každé pozbavenie osobnej slobody musí byť vykonané v súlade s konaním ustanoveným v zákone a okrem toho každé opatrenie, ktorým je jednotlivец pozbavený slobody, musí byť zlučiteľné s účelom čl. 17 Ústavy, ktorým je ochrana jednotlivca pred svojvôľou. Základnou podmienkou existencie dôvodnosti väzby je existencia materiálnych a formálnych podmienok väzby... V súčasnom období nie sú zákonné dôvody u obžalovaného pre väzbu, nie je splnená podľa nášho názoru žiadna z materiálnych podmienok väzby... Svoju žiadosť odôvodňujem predovšetkým tým, že podstatným spôsobom je zoslabené podozrenie, že sa mal dopustiť žalovaného skutku. V tejto súvislosti poukazujem najmä na výsluchy svedkov a znalcov, predovšetkým PhDr. Š. a máme zato, že nebol preukázaný po 31. 10. 2008 a ustálený dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a), c) Tr. por., t. j. nepreukázala sa dôvodná obava, že by obžalovaný ušiel, resp. sa skrýval alebo pokračoval v páchaní trestnej činnosti... v konaní vedenom proti obž. S. bola zásadným spôsobom porušená zásada rovnosti zbraní v neprospech S. a zásada na spravodlivý súdny proces... V tejto súvislosti poukazujem predovšetkým na mediálne

vystúpenie vyšetrovateľa, ktorý zásadným spôsobom uvedené princípy porušil vo vzťahu k môjmu klientovi... navrhujem konajúcemu súdu, aby obž. S. prepustil z väzby na slobodu.

Obžalovaný:... dodávam... dôvody väzby... pominuli a nenapĺňajú materiálne podmienky ďalšieho trvania väzby... Uvádzam súdu, že mám riadne trvalé bydlisko. Mám riadne prechodné bydlisko u svojej družky A. Š., mám trvalý finančný príjem, mám veľmi úzky citový vzťah so svojimi rodičmi, rodinou, mám dve neplnoleté deti, ktoré sú mi všetkým, ako aj moja družka a náš ďalší spoločný život bude jednoznačne na území SR. Nemám absolútne žiadny dôvod pomyslieť na nejaký abstraktný útek, nakoľko tu mám svoju rodinu, na ktorej som životne závislý, podnikám v tejto republike, aj keď som vo výkone väzby, mám tu všetok svoj majetok, ktorý neubúda, čo je dôkazom toho, že nemám záujem vyhýbať sa trestnému stíhaniu. Ďalej uvádzam, nemienim sa vyhýbať žiadnym úkonom v trestnom konaní...

Prokurátor:... navrhujem žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu zamietnuť, pretože podľa môjmu názoru všetky materiálne aj formálne podmienky trvania väzby u obžalovaného, tak ako boli doposiaľ ustálené naďalej trvajú. V tejto súvislosti poukazujem predovšetkým na skutočnosť, že v priebehu doterajšieho konania na súde nedošlo k takej podstatnej zmene dôkaznej situácie, ktorá by dostatočným spôsobom odôvodňovala záver, že tu neexistuje ani len predpoklad či podozrenie, že sa skutku, pre ktoré bola obžaloba podaná stali a že ich spáchal obžalovaný. Zdôrazňujem, že doposiaľ neboli vykonané všetky dôkazy, a to nielen ku skutku 1/ obžaloby, ale aj ku skutkom č. 2/ až 7/ obžaloby. Súčasne podotýkam, že záver o dôvodnom podozrení, že sa skutok stal a že ho spácha obvinený, resp. obžalovaný, nie je možné spochybňovať s konečným rozhodnutím o vine alebo nevine obžalovaného. K dôvodom väzby, ktoré boli v doterajšom trestnom konaní ustálené, uvádzam, že obžalovaný bol v minulosti najmenej štyrikrát právoplatne súdom odsúdený pre trestný čin jednak majetkovej a jednak násilnej povahy. V súčasnosti podľa mojich informácií je proti jeho osobe vedené viacero trestných stíhaní a tiež v nedávnej minulosti bol tunajším krajským súdom odsúdený pre trestné činy majetkovej povahy, pričom mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 7, resp. 8 rokov. V tejto súvislosti okrem iného uvádzam, že jedno z odsúdení je pre skutky, ktoré súvisia s neoprávneným nadmerným uplatňovaním nároku na vrátenie dane z pridanej hodnoty, to znamená skutky, ktoré sú v podstate svojou povahou identické s tými, pre ktoré sa vedie aj

toto súdne konanie, to znamená skutky uvedené pod bodom 2/ až 7/ obžaloby. Uvedené skutočnosti podľa môjho názoru dostatočným spôsobom odôvodňujú záver, že u obžalovaného existujú dôvody väzby a v prípade jeho prepustenia na slobodu ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu a to aj v spojení s vyššie uvedenými rozhodnutia Krajského súdu v Žiline a súčasne, že v prípade prepustenia z väzby na slobodu bude naďalej pokračovať v trestnej činnosti, keďže aj podľa záverov psychologického posudku obžalovaný je náchylný k recidíve...

Na otázku predsedu senátu, čím (akými dôkazmi) je podľa názoru prokurátora preukázaná existencia materiálnej podmienky ďalšieho trvania väzby - dôvodné podozrenie, že sa skutky uvedené v obžalobe stali?

Prokurátor... sa... pridržiavam tých dôvodov, ktoré som uviedol vo svojom predchádzajúcom vyjadrení, pričom dopĺňam, že podľa môjho názoru tu naďalej existujú konkrétne dôkazy, predovšetkým výpovede svedkov Š. F. a J. B., ako aj ďalšie nepriame dôkazy... Ku skutku č. 1/ obžaloby sú to napr. závery ZP, či už z vykonanej pitvy, ktoré potvrdzujú výpovede o spôsobe usmrtenia. Poukazujem tiež na výpoveď o. i. sv. Š. M. ..., ktorý o. i. vo svojej výpovedi uviedol, že aj obžalovaný mal príjem z daňových odpočtov, pričom na svoju činnosť využíval tzv. „biele kone“, a to vrátane neb. Š. G. Súčasne podotýkam, tak ako som už uviedol, že ešte neboli vykonané viaceré dôkazy, preto nie je možné dospieť k záveru, že tu neexistuje dostatočným spôsobom odôvodnený predpoklad, že sa skutky nestali, alebo že ich nespáchal obžalovaný.

Na otázku predsedu senátu, či má na mysli nejaké konkrétne dôkazy, ktoré neboli vykonané a ktoré majú zásadný význam pri posudzovaní existencie materiálnej podmienky väzby?

Prokurátor: Tie dôkazy, ktoré sú navrhnuté v obžalobe, ale najmä poukazujem ešte nevykonanie výsluchu sv. B., Ing. D. a ďalších.

Obžalovaný: Reagujem na pána prokurátora a uvádzam, že práve znaleckým dokazovaním z odboru patológie sa v plnom rozsahu vyvrátila tá skutočnosť, akým spôsobom mal byť Š. G. usmrtený tak, ako to uvádzali svedkovia Š. F. a J. B. Ďalej poukazujem, že pokiaľ sa prokurátor odvoláva na výpoveď sv. Š. M., že som ja mal mať príjem z odpočtu DPH, tak toto svedok iba počul, nevedel povedať od koho a len si to domyslel. Ďalej uvádzam k sv. B., ktorú uvádza pán prokurátor, že ešte nebola vypočutá, tá

s predmetným dokazovaním nemá absolútny význam, lebo p. B. môže len potvrdiť, čo sa týka jej syna a jeho hodnovernosti.

Obhajca: Vážení senát, konanie o prepustení z väzby nie je konaním o tom, či môj klient je vinný alebo nie. Je celá plejáda dôkazov, ktoré zásadným spôsobom zoslabili, spochybnili, ba možno povedať, že vyvrátili materiálnu podmienku existencie väzby... Pokiaľ sa týka trestnej činnosti, ktorú uvádzal p. prokurátor a ktorej sa v minulosti mal dopustiť môj klient, je pravdou, že je trestne stíhaný, avšak za skutky, ktoré sa stali najmä skôr v r. 1998 až 2000. O našej žiadosti sa rozhoduje v r. 2009. Je predsa nemysliteľné, aby sme poukazovali bez ďalšieho na uvedené skutky a takýmto spôsobom abstraktne preukazovali dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. Tvrdíme, že v súčasnom období je väzba môjho klienta nedôvodná...

Bolo vyhlásené

Uznesenie

Okresný súd Žilina, v konaní pred senátom zloženým z predsedu senátu... a prísediacich sudcov... v trestnej veci obvineného F. S. v Ž. a spol, pre trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 1, ods. 2 písm. f) zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len Tr. zák.), spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 Tr. zák., a iné, na hlavnom pojednávaní konanom dňa 2. 7. 2009 na Okresnom súde Žilina takto

rozhodol:

Podľa 79 ods. 3 Tr. por. obžalovaného

F. S. ...

prepúšťa z väzby na slobodu.

Uznesenie bolo vyhlásené, odôvodnené a bolo dané poučenie o opravnom prostriedku.

Obžalovaný: Uzneseniu aj poučeniu o opravnom prostriedku som porozumel. Prokurátor: Podávam sťažnosť.

Odôvodnenie: Domnievam sa, že u obž. F. S. nad'alej trvajú dôvody väzby tak, ako boli ustálené v doterajšom súdnom konaní, a to nielen po formálnej, ale aj materiálnej stránke. V súčasnosti vo všeobecnosti poukazujem na moje tvrdenia, ktoré som uviedol pri vyjadrení sa k žiadosti obžalovaného o prepustenie z väzby na slobodu Zvážim následné aj písomné odôvodnenie podanej sťažnosti...».

- č. 1. 3124-3127 – písomné odôvodnenie sťažnosti prokurátora č. k. VII/2 Gv 111/07-304 zo 6. júla 2009 (zaslané faxom) tohto znenia:

„... Dňa 02. júla 2009 na hlavnom pojednávaní Okresný súd... rozhodol o prepustení obžalovaného... z väzby na slobodu. Svoje rozhodnutie v stručnosti odôvodnil tým, že podľa jeho názoru pominuli materiálne dôvody väzby u obžalovaného. Podrobnejšie zdôvodnenie v súčasnosti nie je známe, pretože Úradu špeciálnej prokuratúry doposiaľ nebolo doručené písomné vyhotovenie uznesenia... S napadnutým rozhodnutím Okresného súdu... sa nestotožňujem... F. S. bol vzatý do väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku z toho dôvodu, že bol stíhaný pre úmyselnú násilnú trestnú činnosť, ktorej spáchanie jednoznačne popieral. Súd svoje rozhodnutie odôvodnil konštatovaním, že existuje reálna hrozba, že obvinený ujde, alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu a následnému vysokému trestu... Súd tiež konštatoval, že obž. F. S. bol do dňa rozhodnutia o vzatí do väzby 4 x súdom uznaný za vinného pre rozmanitú trestnú činnosť, vrátane trestného činu ublíženia na zdraví..., následne mu boli uložené ďalšie tresty odňatia slobody, pričom z výkonu trestu odňatia slobody vo výmere 2 roky so zaradením do I. NVS... Aj keď sa pri 5 odsúdeniach hľadá na obvineného akoby nebol odsúdený, sudca pre prípravné konanie bol v čase rozhodovania o väzbe povinný tieto skutočnosti zohľadniť pri hodnotení osoby obvineného. Sám obž. F. S. uviedol, že je proti nemu vedené ďalšie trestné stíhanie. Súd vyhodnotil tieto skutočnosti v tom zmysle, že obž. F. S. má sklony k páchaniu trestnej činnosti, vrátane trestnej činnosti násilného charakteru a existuje dôvodná obava, že v prípade jeho ponechania na slobode by pokračoval v páchaní trestnej činnosti, čím bol naplnený dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku... bolo zistené, že obž. F. S. sa dopustil v rokoch 1987 - 1998 aj ekonomickej trestnej činnosti, keď prostredníctvom tzv. bielych koní sa vo viacerých prípadoch pokúsil získať podvodným spôsobom finančné prostriedky uplatnením neoprávneného odpočtu DPH na firmy, ktoré v skutočnosti nevykonávali žiadne podnikateľské aktivity a v ktorých podvodné konanie, tzv. konateľov, firiem riadil aj obžalovaný F. S. Rovnakým spôsobom vylákal od leasingových spoločností 2 osobné autá. Tieto skutočnosti sú taktiež predmetom obžaloby... výsluchmi svedkov a ďalšími dôkazmi bolo potvrdené, že došlo k vražde pošk. Š. G., bolo nájdené miesto zakopania jeho mŕtvoly a znaleckým dokazovaním bol potvrdený mechanizmus usmrtenia poškodeného v súlade s výpoveďami svedkov... Doterajšia časť dokazovania sa

na hlavnom pojednávaní zamerala predovšetkým ku skutku 1) obžaloby - k vražde pošk. Š. G. Dokazovanie k ďalším skutkom obžaloby zatiaľ nebolo vykonané v dostatočnom rozsahu, súd doteraz nevypočul väčšie množstvo svedkov... Podľa môjho názoru, naďalej pretrváva ohava, že obž. F. S. po prepustení z väzby na slobodu ujde, alebo sa bude skrývať... V tejto súvislosti dávam do pozornosti skutočnosť, že menovaný je v súčasnosti trestne stíhaný pre ďalšie skutky trestného činu vraždy, a to buď ako priamy páchatel' (vražda pošk. M. D.), alebo ako návodca, organizátor a pomocník v prípade vraždy pošk. V. a ďalších osôb, v ktorých sa vykonáva samostatné trestné stíhanie. Obž. F. S. hrozí uloženie vysokého trestu aj vzhľadom na skutočnosť, že Krajským súdom... bol v mesiaci február 2009 uznaný vinným zo spáchania trestného činu podvodu a bol mu uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 8 rokov... rozsudok ešte nie je právoplatný. Obdobne tak v roku 2004 bol rovnakým krajským súdom uznaný vinným zo spáchania ďalšieho trestného činu podvodu a rovnako mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 8 rokov (rozsudok ešte nenadobudol právoplatnosť). Pri uznaní viny za trestný čin vraždy pošk. Š. G. a pre ďalšie trestné činy hrozí obž. F. S. uloženie trestu na hornej hranici trestnej sadzby, prípadne aj výnimočného trestu. Tieto skutočnosti naďalej opodstatňujú existenciu dôvodov väzby obžalovaného podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku.

Dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku u obž. F. S. pretrvávajú naďalej predovšetkým z toho dôvodu, že obžalovaný nemá trvalý zdroj príjmov, tento nemal ani pred jeho vzatím do väzby. Prostriedky na obživu si dlhodobo zabezpečoval páchaním predovšetkým ekonomickej trestnej činnosti, ktorej sa dopúšťal prostredníctvom nastrčených osôb. V prípade, že mu hrozilo trestné stíhanie sa týchto osôb rozličným spôsobom zbavoval. O dlhodobom páchaní trestnej činnosti ekonomického charakteru svedčia nielen predchádzajúce odsúdenia obž. F. S., ale aj doklady doložené vo vyšetrovacom spise - listy, ktoré obžalovaný F. S. zasielal z väzenia svedkovi Š. F. V listoch obžalovaný priznal, že mu polícia zatvorila tzv. biele kone a svedka Š. F. nahováral, aké opatrenia má vykonať, aby nedošlo k ďalšiemu ohrozeniu jeho osoby, t. j. obžalovaného F. S., prípadne ďalších osôb zo strany orgánov činných v trestnom konaní, resp, aké opatrenia je potrebné vykonať na zaistenia ich beztrestnosti...

V tejto súvislosti poukazujem najmä na skutočnosť, že pokiaľ bol v mesiaci júl roku 2001 podmienčne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody prakticky bezprostredne po prepustení začal páchať trestnú činnosť ekonomického charakteru...

Je nesporné, že napriek výpovediam svedkov, ktorých výsluchy navrhol obž. F. S., jeho osoba vzbudzovala a vzbudzuje v poškodených a ďalších osobách v prostredí Ž. obavy. Svedčí o tom výpoveď svedka Š. M., ktorý vypovedal za použitia § 262 Trestného poriadku v neprítomnosti obžalovaného. Pred výsluchom vyjadril obavu, že za prítomnosti obžalovaného F. S. by nevypovedal pravdu, resp. by neuviedol všetky skutočnosti, ktoré sú mu o trestnej činnosti obžalovaného známe. Jeho výpoveď poskytla iný obraz o vzťahoch obž. F. S. s inými osobami, než ako sa to snažil prezentovať samotný obžalovaný s pomocou ním navrhnutých svedkov.

Na hlavnom pojednávaní neboli ešte vypočutí všetci svedkovia k ekonomickej trestnej činnosti obžalovaného a svedkovia, ktorí v prípravnom konaní vypovedali o násilnom charaktere správania sa obžalovaného F. S., (M. O., Ž. R.) resp. o zavražďovaní zo strany neznámych osôb potom, ako ich príbuzný začal vo veci vypovedať ako svedok (príbuzné svedka J. B.). Vzhľadom na uvedené skutočnosti a vzhľadom na charakter osobnosti obžalovaného možno oprávnene očakávať, že obžalovaný bude pokračovať v páchaní trestnej činnosti, pre ktorú je trestne stíhaný vrátane násilných aktivít a podnikne všetky opatrenia na to, aby znemožnil a zmaril jej odhalenie a relevantný postih.

Z uvedených dôvodov považujem rozhodnutie Okresného súdu... o prepustení obž. F. S. na slobodu za predčasné a nedôvodné. Pokiaľ prvostupňový súd okrem iného odôvodnil svoje rozhodnutie o neexistencii materiálneho dôvodu väzby tým, že podľa jeho názoru došlo v konaní k podstatnej zmene dôkaznej situácie, uvádzam, že k takejto zmene nedošlo. Uvedený záver vyplýva okrem iného aj zo skutočnosti, že v predmetnej trestnej veci neboli vykonané všetky dostupné a relevantné dôkazy, ktoré sú nevyhnutné pre náležité skutkové a právne posúdenie veci. Zdôrazňujem tiež, že hodnotenie iba časti dôkazov v tomto štádiu trestného konania, bez vykonania ďalších dôkazov, a bez ich vyhodnotenia nielen jednotlivito, ale predovšetkým v ich súhrne, by bolo v rozpore so zásadou uvedenou v § 2 ods. 12 Trestného poriadku,

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti navrhujem, aby Krajský súd... napadnuté uznesenie Okresného súdu... zrušil a súčasne... sám vo veci rozhodol tak, že žiadosť

obžalovaného o prepustenie z väzby na slobodu zamietne. “ Predmetná sťažnosť bola daná 8. júla 2009 Poštovému úradu Bratislava 1 na prepravu a doručená okresnému súdu 10. júla 2009 (č. l. 3253, č. l. 3149).

- č. l. 3128-3143 písomné vyhotovenie uznesenia č. k. 3 T 152/2008-128 z 2. júla 2009, ktorým okresný súd obžalovaného (t. j. sťažovateľa) prepustil na slobodu. Po uvedení vyjadrení sťažovateľa, jeho právneho zástupcu a prokurátora k žiadosti o prepustenie z väzby (v podstate totožné s bodom 7.1) okresný súd uviedol:

„... Súd... dospel k nasledovným záverom...

Z obžaloby prokurátora... z... 30. 10. 2008... vyplýva, že obžalovaný... sa mal dopustiť štyroch trestných činov vo viacčinnom súbehu, a to...

Pri vykonávaní dokazovania na hlavnom pojednávaní v predmetnej trestnej veci súd vychádza z nasledovných zásad a princípov:

Trestný poriadok... upravuje kontradiktórne konanie, kde aktivita pri dokazovaní je v súdnom konaní na stranách.

Súd dokazovanie riadi... To je jeho... prioritná funkcia súdu v štádiu dokazovania.

Orgány činné v trestnom konaní... obstarávajú dôkazy z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie... Súd teda v zmysle citovaného ustanovenia Trestného poriadku nemá právo dôkazy obstarávať... obžalovaný nie je povinný svoju nevinu dokazovať... Práve prokurátor... je povinný navrhnúť... také dôkazy, ktoré budú postačovať na uznanie viny obžalovaného...

Spravodlivosť konania v sebe zahŕňa predovšetkým zásadu „rovnosti zbraní“, teda zásadu, že každá strana v procese musí mať rovnakú možnosť hájiť svoje záujmy a že žiadna z nich nesmie mať podstatnú výhodu voči protistrane.

Táto zásada sa... prejavuje najmä v... procesnoprávnom postavení strán konania a... spôsobe a rozsahu dokazovania.

Podľa názoru súdu, jeho iniciatívny zásah do konania (v prospech prokurátora) je v rozpore so zásadou rovnosti zbraní. Výnimočne môže súd vykonať dôkaz v prospech obžalovaného (favor defensionis)...

Súd preto rozhodol o žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu na základe dôkaznej situácie (aktuálnej ku dňu rozhodovania o žiadosti obžalovaného o prepustenie z väzby na slobodu)...

Obžalovaný F. S. spáchanie trestných činov poprel...

Súd... konštatoval, že na základe doterajšieho výsledku dokazovania vznikli o vine obžalovaného (najmä vo vzťahu ku skutku jeden obžaloby) pochybnosti (ktoré prokurátorom neboli na hlavnom pojednávaní doposiaľ vyvrátené), a ktoré vplývajú (znižujú) dôvodné podozrenie, že skutok spáchal obžalovaný.

Podľa názoru súdu, aby pretrvávalo splnenie materiálnej podmienky ďalšieho trvania väzby po podaní obžaloby, po vykonaní podstatnej časti dôkazov, musí sa zvyšovať kvalita dôvodného podozrenia, že skutok-(skutky) uvedené v obžalobe sa stali, sú trestnými činmi a že ich spáchal obžalovaný (nie naopak)...

Keď súd v odôvodnení uznesenia o ďalšom trvaní väzby po podaní obžaloby konštatoval, že je naplnená aj materiálna podmienka väzby (aj vo vzťahu ku skutku jeden obžaloby), po vykonaní hlavného pojednávania a dôkaznej situácie ku dňu 2. 7. 2009, už k takémuto záveru nedospel.

Na základe vykonaných dôkazov súd dospel k záveru, že nie je naplnený v tomto štádiu trestného konania dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) Tr. por., keďže reálna hrozba uloženia vysokého trestu sa významne znížila...

Skutky v bodoch dva až šesť obžaloby mali byť spáchané obžalovaným F. S. v roku 1997, skutok v bode sedem obžaloby v roku 1998, teda pred viac ako desiatimi rokmi.

So zreteľom na uplynutie času od spáchania skutkov po ich prejednanie pred súdom, došlo nepochybne k zníženiu stupňa ich spoločenskej nebezpečnosti a aj v prípade, že by bola vina obžalovaného F. S. vo vzťahu ku skutkom dva až sedem obžaloby preukázaná, nebolo by ich možné právne kvalifikovať tak, ako ich právne kvalifikoval prokurátor...

Je pravdou, že väčšia časť dôkazov vo vzťahu k bodom dva až sedem obžaloby navrhnutých procesnými stranami ešte na hlavnom pojednávaní nebola vykonaná. Vo vzťahu k ďalšiemu trvaniu väzby u obžalovaného F. S. v súvislosti so skutkami v bodoch dva až sedem obžaloby posudzoval súd väzbu aj z hľadiska iných kritérií, než je existencia materiálnej podmienky väzby, a to z hľadiska jej primeranosti (úmernosti)...

Vzhľadom na výmeru trestu odňatia slobody, ktorým je obžalovaný F. S. v prípade preukázania viny ohrozený vo vzťahu ku skutkom dva až sedem obžaloby (pri aplikácii ustanovenia § 88 Tr. zák. maximálne 3 roky) a doterajšej dĺžke trvania väzby (dňa 25. 7. 2009 celková dĺžka väzby dosiahne 2 roky), súd dospel k záveru, že ponechaním obžalovaného vo väzbe by nebola rešpektovaná zásada primeranosti.

Aj keď súd hodnotenie vykonaných dôkazov vykoná až v záverečnom rozhodnutí... nemôže však tiež ignorovať výsledky doterajšieho priebehu dokazovania... a fakt, že súd môže dospieť aj k inému rozhodnutiu, ako odsudzujúcemu rozsudku za skutok prokurátorom právne kvalifikovaný ako trestný čin vraždy... formou spolupáchateľstva..., v súbehu s trestným činom nedovoleného ozbrojovania...

So zreteľom na uvedené skutočnosti potom súd konštatoval, že žiadosť obžalovaného F. S. o prepustenie z väzby na slobodu je dôvodná a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia. Takéto rozhodnutie vzhľadom na dôkaznú situáciu nepovažoval súd za predčasné.

Intervenujúci prokurátor ihneď po vyhlásení tohto rozhodnutia podal proti nemu ústne sťažnosť do zápisnice o hlavnom pojednávaní...“. Podľa v súdnom spise sa nachádzajúcich doručení bolo predmetné uznesenie okresného súdu doručené 15. júla 2009 sťažovateľovi a tiež jeho obhajcovi.

- č. l. 3154 – „Zápisnica o neverejnom zasadnutí“ krajského súdu z 15. júla 2009, na ktorom „opatrením predsedu senátu“ nebola pripustená „prítomnosť strán“. Po oboznámení predmetu zasadnutia („boli prečítané... hlavné pojednávanie – uznesenie OS č. l. 3121, uznesenie OS písomné vypracovanie č. l. 3128, sťažnosť prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry GP SR č. l. 3124-3127 a podstatný obsah spisu“) a následnej porade senátu predseda senátu vyhlásil uznesenie:

„... zrušuje uznesenie Okresného súdu... sp. zn. 9 T/152/2008 z 2. 7. 2009...

žiadosť obžalovaného F. S. o prepustenie z väzby na slobodu zamietá.

Pričom súčasne uviedol podstatné dôvody.“

- č. l. 3155 – 3160 – písomné vyhotovenie uznesenia krajského súdu sp. zn. 3 Tos 64/2009 z 15. júla 2009, ktoré bolo spolu so súdnym spisom sp. zn. 9 T 152/2009

doručené okresnému súdu 22. júla 2009 a expedované účastníkom konania 23. júla 2009. Uznesenie bolo doručené sťažovateľovi a jeho obhajcovi 28. júla 2009. Svoje rozhodnutie odôvodnil krajský súd takto:

„Napadnutým uznesením okresný súd... obžalovaného... prepustil z väzby na slobodu.

Proti tomuto uzneseniu podal... sťažnosť prokurátor... Túto zahlásil priamo do zápisnice o hlavnom pojednávaní po vyhlásení predmetného uznesenia... V písomnom odôvodnení sťažnosti uviedol, že... (zhoda s už uvedeným, pozn.)

Krajský súd na podklade sťažnosti podanej prokurátorom... zistil, že... je dôvodná.

Na obvineného... prokurátor... podal 31. 10. 2008 obžalobu pre trestný čin vraždy spolupáchateľstvom... a trestný čin nedovoleného ozbrojovania... v bode 1/ obžaloby a v bode 2/ až II pre trestný čin podvodu... sčasti dokonaného a sčasti v štádiu pokusu pre skutky uvedené v tejto obžalobe. Obžalovaný... bol v súvislosti s touto trestnou činnosťou v prípravnom konaní vzatý do väzby z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. a), c) Tr. por. ... Okresný súd na hlavnom pojednávaní 2. 7. 2009 na podklade žiadosti obžalovaného ... o prepustenie z väzby tohto vypočul a rozhodol tak, že ho prepustil z väzby na slobodu. Svoje rozhodnutie okresný súd odôvodnil tým, že u obžalovaného nastalo výrazné oslabenie materiálnej podmienky ďalšieho trvania väzby vo vzťahu k trestnému činu vraždy a vo vzťahu k majetkovej trestnej činnosti súd rešpektoval zásadu primeranosti.

Po preskúmaní trestného spisu krajský súd konštatuje, že rozhodnutie okresného súdu je predčasné... V tejto súvislosti krajský súd odkazuje na sťažnostné dôvody uvedené v sťažnosti prokurátora...

Okresný súd výrazné oslabenie materiálnej podmienky ďalšieho trvania väzby vo vzťahu ku skutku vraždy obžalovaného odôvodnil tým, že svedkovia... v prípravnom konaní zmenili niekoľkokrát svoje výpovede. Hodnovernosť výpovede týchto svedkov okresný súd hodnotil aj na podklade znaleckých posudkov vypracovaných na týchto svedkov, ale aj ďalších dôkazov tak, ako sú uvedené v odôvodnení napadnutého uznesenia. Po vyhodnotení týchto dôkazov okresný súd konštatoval, že v úvahu prichádza aj oslobodenie obžalovaného spod obžaloby pre trestný čin vraždy a pri posudzovaní majetkovej trestnej činnosti prichádza v úvahu aplikácia ustanovenia § 88 Tr. zák., a to vzhľadom k tomu, že od skutkov uplynulo už viac ako 10 rokov.

Uvedené hodnotenie vierohodnosti výpovedí svedkov podľa názoru krajského súdu, ale a právne posúdenie majetkovej trestnej činnosti je zo strany okresného súdu predčasné. Predovšetkým je potrebné konštatovať, že okresný súd nevykonal všetky dôkazy vo vzťahu k trestnému činu vraždy a taktiež takmer žiadne dôkazy k majetkovej trestnej činnosti. Pri hodnotení vierohodnosti dôkazov, najmä výpovedí svedkov, je súd povinný prihliadnuť nielen k zmene výpovede týchto svedkov, ale najmä ku dôvodu, prečo k tomu došlo, musí prihliadnuť aj na ostatné dôkazy, ktoré jednotlivé časti svedeckých výpovedí buď potvrdzujú alebo vyvracajú. V každom prípade je potrebné pri takomto hodnotení dôkazov vychádzať zo všetkých skutočností a dôkazov, ktoré boli vykonané na hlavnom pojednávaní. Až po takomto zhodnutí výpovedí svedkov môže súd konštatovať, ktorá časť alebo ktorá výpoveď svedka je vierohodná a v ktorej časti alebo ktorej výpovedi súd neuveril. Takýmto spôsobom súd musí postupovať pri hodnotení vierohodnosti nielen výpovedí svedkov, ale aj výpovedí a obhajobe obžalovaného.

Okresný súd, tak ako to konštatoval vo svojej sťažnosti prokurátor, nevykonal všetky dôkazy vo vzťahu k trestnému činu vraždy a k majetkovej trestnej činnosti takmer žiadne. Aj keby prichádzalo v úvahu oslobodenie obžalovaného spod časti obžaloby, posúdenou obžalobou ako trestný čin vraždy, právna úvaha o aplikácii ustanovenia § 88 Tr. zák. vo vzťahu k majetkovej trestnej činnosti, kde podľa názoru okresného súdu hrozí obžalovanému trest odňatia slobody maximálne vo výmere 3 rokov, je predčasná.

V tejto súvislosti okresný súd po vykonaní dôkazov na hlavnom pojednávaní bude musieť zabezpečiť trestné spisy Krajského súdu... tak aby mohol okresný súd posúdiť, či neprichádza v úvahu uloženie súhrnného trestu. Aj keby okresný súd pri uznaní viny aplikoval ustanovenie § 88 Tr. zák. vo vzťahu k majetkovej trestnej činnosti, výsledný uložený súhrnný trest by nemohol byť miernejší ako bol uložený v pôvodných rozsudkoch krajského súdu. Teda minimálne 8 rokov.

Podľa názoru krajského súdu zabezpečením... trestných spisov Krajského súdu... okresný súd si vyrieši otázku možnosti ukladania súhrnného trestu a zároveň aj aplikácie zásady primeranosti väzby, s ktorou krajský súd vo svojej podstate súhlasí.

Z uvedených dôvodov krajský súd sa nestotožnil s názorom okresného súdu, že výsluchom svedkov Š. F. a J. B. a vykonaním znaleckého dokazovania v tejto súvislosti došlo k oslabeniu materiálnych podmienok väzby obžalovaného F. S.. Materiálne

podmienky väzby u obžalovaného sa nemôžu viazať iba na jeden z trestných činov v posudzovanej veci, ale na celú trestnú činnosť, tak ako je uvedená v obžalobe prokurátora. Postup okresného súdu by bol správny, ak by došlo k oslabeniu materiálnych podmienok väzby vo vzťahu k celej žalovanej trestnej činnosti obžalovaného.

Na podklade týchto skutočností je možné konštatovať, že dôvody väzby u obžalovaného F. S. sa nezmenili, existujú v nezmenenej podobe, tak ako boli ustálené pri vzatí obvineného do väzby a pretrvávajú aj v súčasnom štádiu trestného konania. Avšak ak po vykonaní dôkazov navrhnutých stranami v prejednávacom prípade a po zistení, že bude potrebné uložiť obžalovanému v prípade uznania viny aj súhrnný trest odňatia slobody a okresný súd bude povinný vyčakať na právoplatnosť predchádzajúceho odsúdenia Krajským súdom... bude vhodné v takomto prípade opätovne preskúmať dôvody väzby nielen po materiálnej stránke, ale aj po formálnej stránke. Na podklade uvedených skutočností krajský súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia, napadnuté uznesenie okresného súdu zrušil a žiadosť obžalovaného o prepustenie z väzby na slobodu zamietol.“

7.2 Na požiadanie ústavného súdu (výzva na zaujatie stanoviska) sa k predmetu sťažnosti písomne vyjadril krajský súd (predseda krajského súdu predložil písomné vyjadrenie predsedu senátu) stanoviskom sp. zn. Spr. 552/2009 z 29. septembra 2009. Vo vyjadrení okrem iného uviedol, že „*Vecné dôvody rozhodnutia Krajského súdu... sú uvedené v odôvodnení uznesenia... a plne sa s nimi stotožňujem.*

K procesnému postupu uvádzam, že... písomné dôvody sťažnosti okresného prokurátora neboli doručené obžalovanému ani jeho obhajcovi. O väzbe rozhodoval okresný súd na hlavnom pojednávaní, pričom zo zápisnice z hlavného pojednávania... vyplýva, že na tomto pojednávaní bol podrobne vypočutý obžalovaný..., podrobne sú uvedené aj argumenty obhajcu v súvislosti so žiadosťou o prepustenie z väzby a podrobne sú zaznamenané aj argumenty prokurátora, ktorý navrhoval nevyhovieť žiadosti obžalovaného o jeho prepustenie z väzby. Tieto argumenty prokurátora uvedené v zápisnici o hlavnom pojednávaní sú vecne totožné s jeho písomným odôvodnením sťažnosti. Obžalovaný ako aj jeho obhajca, keďže boli prítomní na hlavnom pojednávaní, boli oboznámení s argumentami prokurátora, jeho právnym a vecným stanoviskom, preto som

v ďalšom nepovažoval za potrebné písomné dôvody sťažnosti zasielať aj obžalovanému a obhajcovi...

Zasielanie písomného odôvodnenia sťažnosti prokurátorom ostatným stranám v konaní aj napriek tomu, že neobsahujú žiadne nové skutočnosti oproti jeho vyjadreniu na hlavnom pojednávaní... by... viedlo k prieťahom v konaní pri rozhodovaní o väzbe.

Senát 3 To Krajského súdu... predvoláva strany v konaní a zabezpečuje eskortu obžalovaného z väzby na verejné zasadnutie na krajskom súde v konaní o sťažnosti proti rozhodnutiu okresného súdu o väzbe iba v prípade pozitívneho rozhodnutia o účasti strán konania na takomto verejnom zasadnutí, najmä ak je potrebné vypočuť obžalovaného alebo iné osoby k dôvodom väzby, resp. rozhodnutiu o väzbe. Ak takýto výsluch nie je potrebný, účasť strán konania na verejnom zasadnutí nepovoľuje...

Z uvedených dôvodov nepovažujem ústavnú sťažnosť obžalovaného F. S. za opodstatnenú...“.

III.

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

9. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na verejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak

tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

10. Sťažovateľ namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5, čl. 20 ods. 2, čl. 47 ods. 3, čl. 48 ods. 2, čl. 50 ods. 3 ústavy a práv podľa čl. 5 ods. 1, 3 a 4 a čl. 6 ods. 1 a 3 písm. a) a c) dohovoru rozhodnutím krajského súdu sp. zn. 3 Tos 64/2009 z 15. júla 2009.

11. Podľa čl. 17 ods. 1 ústavy osobná sloboda sa zaručuje.

Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 47 ods. 3 ústavy všetci účastníci sú si v konaní podľa ods. 2 rovní (... v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy...).

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 50 ods. 3 ústavy obvinený má právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu.

Podľa čl. 5 ods. 1 dohovoru každý má právo na slobodu... Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane v súlade s konaním ustanoveným zákonom: ... c) zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody... pre dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu, alebo ak sú oprávnené dôvody domnievať sa, že je potrebné zabrániť jej v spáchaní trestného činu alebo v úteku po jej spáchaní.

Podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru každý, kto je zatknutý alebo inak pozbavený slobody v súlade s ustanoveniami ods. 1 písm. c) tohto článku, musí byť ihneď predvedený pred sudcu alebo inú úradnú osobu splnomocnenú zákonom na výkon súdnej právomoci a má právo byť súdený v primeranej lehote alebo prepustený počas konania. Prepustenie sa môže podmieniť zárukou, že sa dotknutá osoba ustanoví na pojednávanie.

Podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím alebo iným spôsobom, má právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadil prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu...

Podľa čl. 6 ods. 3 dohovoru každý, kto je obvinený z trestného činu má tieto minimálne práva:

a) byť bez meškania a v jazyku, ktorému rozumie, podrobne oboznámený s povahou a dôvodom obvinenia proti nemu...

c) obhajovať sa osobne alebo s pomocou obhajcu podľa vlastného výberu, alebo pokiaľ nemá prostriedky na zaplatenie obhajcu, aby sa mu poskytol bezplatne, ak to záujmy spravodlivosti vyžadujú...

Podľa ustanovenia § 79 ods. 3 prvej vety Trestného poriadku obvinený má právo kedykoľvek žiadať o prepustenie na slobodu.

Podľa § 72 ods. 1 Trestného poriadku rozhodnutím o väzbe sa rozumie rozhodnutie o a) vzatí alebo nevzatí obvineného do väzby; za rozhodnutie o nevzatí do väzby sa považuje aj rozhodnutie o ponechaní obvineného na slobode pri nahradení väzby,

b) prepustení z väzby a o zamietnutí žiadosti o prepustenie obvineného z väzby; za takúto žiadosť sa považuje aj žiadosť o nahradenie väzby,

c) zmene dôvodov väzby obvineného,

d) návrhu na predĺženie lehoty väzby obvineného,

e) ponechaní obvineného vo väzbe, alebo predĺžení celkovej lehoty väzby v trestnom konaní,

f) prepustení zatknutého obvineného na slobodu; za takéto rozhodnutie sa považuje aj rozhodnutie o ponechaní obvineného na slobode pri nahradení väzby.

Podľa § 72 ods. 2 Trestného poriadku konať a rozhodovať možno len o väzbe osoby, proti ktorej bolo vznesené obvinenie. Odôvodnenie rozhodnutia o väzbe obsahuje aj uvedenie skutkových okolností, o ktoré sa výrok rozhodnutia o väzbe opiera. O väzbe koná a rozhoduje súd a v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca pre prípravné konanie, ktorý nie je pri vymedzení dôvodov väzby návrhom prokurátora viazaný. O sťažnosti proti rozhodnutiu súdu alebo sudcu pre prípravné konanie o väzbe koná a rozhoduje nadriadený súd. Pred rozhodnutím o väzbe musí byť obvinený vypočutý; o čase a mieste výsluchu sa vhodným spôsobom upovedomí prokurátor, obvinený a jeho obhajca, ak je dosiahnuteľný. Predseda senátu alebo sudca pre prípravné konanie vypočuje obvineného a potom umožní prísediacim alebo sudcom, prokurátorovi a obhajcovi položiť obvinenému otázky týkajúce sa rozhodnutia o väzbe; bez výsluchu obvineného možno rozhodnúť o väzbe len vtedy, ak obvinený výslovne požiadal, aby sa konalo v jeho neprítomnosti alebo ak zdravotný stav

obvineného neumožňuje jeho výsluch. Zástupca záujmového združenia alebo iná osoba ponúkajúca záruku alebo peňažnú záruku sa upovedomí o výsluchu, ak je to potrebné. Návrhy a žiadosti prokurátora sa bezodkladne doručia obvinenému a žiadosti obvineného alebo iných osôb, podané v jeho prospech prokurátorovi tak, aby sa k nim prokurátor a obvinený mali možnosť pred rozhodnutím o väzbe vyjadriť; to platí aj o dôvodoch, pre ktoré má súd rozhodnúť o predĺžení celkovej lehoty väzby podľa § 76a...

12. Ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy). Pod ústavnosťou v najužšom zmysle treba rozumieť dodržiavanie ústavy všetkými orgánmi verejnej moci, ale aj právnickými osobami a fyzickými osobami. Ústavný súd v tejto súvislosti vo svojej judikatúre konštantne zdôrazňuje, že pri uplatňovaní svojej právomoci nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov vrátane Trestného zákona a Trestného poriadku. Sú to teda všeobecné súdy, ktorým ako „pánom zákonov“ prislúcha chrániť princípy spravodlivého procesu na zákonnej úrovni. Ústavný súd už opakovane uviedol (napr. II. ÚS 13/01), že ochrana garantovaných práv a slobôd (resp. ústavnosti ako takej) ústavou, prípadne dohovorom nie je zverená len ústavnému súdu, ale aj všeobecným súdom, ktorých sudcovia sú pri rozhodovaní viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 ústavy a zákonom (čl. 144 ods. 1 ústavy).

13. Podstata námietok sťažovateľa, ktoré majú preukázať porušenie jeho práv, spočíva v tom, že mu v jeho väzobnej veci konajúce súdy (no najmä krajský súd) neumožnili „vyjadriť sa k písomným dôvodom odvolania sa prokurátora“, že nebolo vyhovené jeho žiadosti na predvedenie na neverejné zasadnutie krajského súdu o sťažnosti prokurátora, že sa krajský súd „nedostatočne zaoberal materiálnymi dôvodmi mojej väzby... ktoré som uviedol na hlavnom pojednávaní...“, čoho dôsledkom mal byť sťažovateľom tvrdený záver, že krajský súd o jeho „žiadosti o prepustení z väzby rozhodol nezákonne, pretože porušil moje právo na obhajobu, porušil zásadu rovnosti zbraní, zásadu kontradiktórnosti a moje právo na spravodlivé súdne rozhodnutie“ (pozri bod 3).

III. a

K tvrdenému neumožneniu sťažovateľovi vyjadriť sa k písomnému odôvodneniu sťažnosti prokurátora z 10. júla 2009 proti uzneseniu okresného súdu z 2. júla 2009

14. V tejto súvislosti ústavný súd predovšetkým poukazuje na „*Zápisnicu o hlavnom pojednávaní*“ konanom 2. júla 2009 (pozri bod 7.1 – č. l. 3113 – 3122 spisu okresného súdu sp. zn. 9 T 152/2008), v ktorej sú uvedené prednesy sťažovateľa a jeho obhajcu odôvodňujúce jeho žiadosť o prepustenie z väzby, ako aj návrh prokurátora a jeho odôvodnenie na zamietnutie sťažovateľovej žiadosti. Tento návrh prokurátora bol priamo na hlavnom pojednávaní pred okresným súdom podrobený konfrontácii sťažovateľom a jeho obhajcom a bližšie konkretizovaný odpoveďami prokurátora na otázky predsedu senátu. Ústavný súd za právne relevantnú skutočnosť (z hľadiska posúdenia predmetného tvrdenia sťažovateľa) považuje v podstate obsahovú jednotnosť verbálneho odôvodnenia sťažnosti prokurátora zaznamenaného v zápisnici z hlavného pojednávania konaného 2. júla 2009 a písomného odôvodnenia tejto sťažnosti zo 6. júla 2009 (pozri bod 7.1 – č. l. 3124 – 3127). K tomuto záveru dospel ústavný súd po vykonaní komparácie vecnej argumentácie prokurátora vyplývajúcej z jeho prednesu na hlavnom pojednávaní s argumentáciou prezentovanou v písomnom vyhotovení jeho odôvodnenia sťažnosti. V súvislosti s tým ústavný súd tiež poukazuje na skutočnosť, že prokurátor v písomnom vyhotovení svojej sťažnosti neprodukoval žiadne také nové argumenty, ktoré by bolo potrebné konfrontovať so stanoviskom sťažovateľa, čoho dôsledkom by bola možná zmena v rozhodnutí krajského súdu o existencii zákonných dôvodov väzby. Ústavný súd na základe uvedeného môže konštatovať, že sťažovateľ a jeho obhajca boli materiálne s argumentáciou prokurátora, jeho právnymi závermi a vecným stanoviskom v zásade už oboznámení na hlavnom pojednávaní 2. júla 2009, a to aj napriek porušeniu formálnej procesnoprávnej povinnosti súdu doručiť predmetnú písomnosť strane sťažovateľa. K už uvedenému ústavný súd považuje za potrebné poznamenať, že sťažovateľovi na hlavnom pojednávaní pri dôvodovej argumentácii jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu bol poskytnutý dostatočný priestor na prezentovanie všetkých relevantných námietok k dovtedajšiemu priebehu jeho

väzobného trestného stíhania, o čom svedčí obsah v zápisnici zaznamenaného sťažovateľovho výsluchu a prednesu jeho obhajcu (pozri už citovaný bod 7.1).

15. Ústavný súd poznamenáva, že sťažovateľ a ani jeho obhajca (aj keď to nebola ich procesná povinnosť) sa v priebehu hlavného pojednávania nedomáhali (resp. nepožadovali) predloženia písomného vyhotovenia odôvodnenia sťažnosti prokurátora, hoci takéto písomné vyhotovenie odôvodnenia bolo vzhľadom na vyjadrenie prokurátora predvídateľné (bod 7.1 – č. 1. 3113 – 3122). Z obsahu súdneho spisu nevyplýva, že by sťažovateľ alebo jeho obhajca vyvinuli aktivitu v tomto smere do termínu konania neverejného zasadnutia krajského súdu konaného 15. júla 2009, o termíne ktorého boli upovedomení 10. júla 2009.

16. Pri posudzovaní vplyvu nepredloženia písomného odôvodnenia sťažnosti prokurátora strane sťažovateľa (formálnoprávne nepochybne predstavuje nesprávny postup všeobecných súdov, pozn.) na namietané porušenie označených práv a slobôd sťažovateľa, považuje ústavný súd okrem už v bodoch 14 a 15 uvedeného prihliadnúť tiež na povinnosť orgánov činných v trestnom konaní a súdov väzobné veci vybavovať neodkladne, prednostne a urýchlene. Nepredloženie písomného vyhotovenia sťažnosti prokurátora sťažovateľovi vzhľadom na už uvedené (priebeh hlavného pojednávania; možnosti aktívneho dožadovania sa predloženia sťažnosti; no najmä už uvedenej právnej a vecnej identity verbálnej a písomnej argumentácie prokurátora, ktorý nepredniesol ďalšie zásadné a nové skutočnosti majúce vplyv na odôvodnenie trvania väzby sťažovateľa) z tohto pohľadu (urýchlenosť vybavovania väzobných vecí) nie je skutočnosťou, ktorá by v okolnostiach posudzovanej veci bez ďalšieho viedla k záveru o porušení sťažovateľom označených práv takej ústavnej intenzity, ktorá by vyžadovala nápravu zo strany ústavného súdu.

III. b

K tvrdenému porušeniu práv nevyhovením žiadosti sťažovateľa o jeho predvedenie na neverejné zasadnutie krajského súdu a k sťažovateľom tvrdenému postupu krajského súdu v rozpore s § 72 ods. 2 Trestného poriadku

17. Podľa argumentácie sťažovateľa „za najväčšie pochybenie krajského súdu považujem to, že mi neumožnil sa vyjadriť k písomným dôvodom odvolania prokurátora... Čo je závažnejšie je to, že ma krajský súd v súlade s ustanovením § 72 ods. 2 Trestného poriadku síce upovedomil o neverejnom zasadnutí iba faxom..., ale mojej žiadosti predviesť ma naň mi Ústav na výkon väzby nevyhovel, pretože na to nemali príkaz sudcu...“. Sťažovateľ v tomto ohľade namietal, že k porušeniu jeho základných práv podľa ústavy a práv podľa dohovoru došlo najmä tým, že krajský súd rozhodol 15. júla 2009 uznesením sp. zn. 3 Tos 64/2009 o sťažnosti prokurátora (teda aj o sťažovateľovej väzbe) bez jeho prítomnosti a bez toho, aby ho osobne vypočul a dal mu možnosť vyjadriť sa k okolnostiam týkajúcim sa jeho väzby (pozri tiež bod 3).

18. Podľa judikatúry ústavného súdu musí mať obvinený v prípadoch väzobného trestného stíhania možnosť predložiť súdu argumenty a dôvody proti svojmu ponechaniu vo väzbe, ako aj možnosť vyjadriť sa ku všetkým okolnostiam týkajúcim sa jej dôvodnosti a zákonnosti. Musí mu byť daná možnosť vyjadriť sa k tvrdeniam protistrany (prokurátora) o odôvodnenosti trvania väzby a vyvracať ich (kontradiktórnosť konania). Procesný postup súdu musí zabezpečiť, aby bola obvinenému v týchto smeroch poskytnutá rozumná príležitosť obhajovať svoje záujmy za podmienok, ktoré ho nepostavia do podstatne nevýhodnejšej pozície v porovnaní s druhou stranou (princíp „rovnosti zbraní“). Rozhodnutie súdu bez osobnej účasti obvineného v konaní týkajúcom sa preskúmania zákonnosti jeho väzby však nemusí v každom jednotlivom prípade predstavovať zásah do jeho základných práv a slobôd. Rešpektovanie práv zaručených v čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru vyžaduje, aby v priebehu väzby obvineného bola procesná záruka spočívajúca v jeho možnosti byť osobne prítomný v konaní pred súdom a osobne sa k veci vyjadriť rešpektovaná v rámci súdnej kontroly väzby v primeraných časových intervaloch (obdobne napr. III. ÚS 226/07).

19. Trestný poriadok v § 72 ods. 2 (bod 11) výslovne upravuje povinnosť súdu vypočuť obvineného pred rozhodnutím o vzatí alebo nevzatí do väzby. Oproti tomuto o ďalšom trvaní väzby, zmene dôvodov väzby, návrhu na predĺženie lehoty väzby alebo žiadosti obvineného o prepustenie z väzby možno rozhodnúť aj na neverejnom zasadnutí.

Podmienkou je, že z návrhu alebo žiadosti nevyplývajú také skutočnosti, ktoré svojou povahou vyžadujú vypočutie obvineného na verejnom zasadnutí. Z toho možno urobiť záver, že Trestný poriadok v prípade rozhodovania o ďalšom trvaní väzby alebo o žiadosti obvineného o prepustenie z väzby ponecháva určitý priestor na úvahu všeobecného súdu o tom, či obvineného osobne vypočuje, t. j. bude konať na verejnom zasadnutí, alebo ho nevypočuje, t. j. bude konať na neverejnom zasadnutí. Táto úvaha všeobecného súdu je obmedzená iba znením poslednej vety citovaného § 72 ods. 2 Trestného poriadku. Na základe jej interpretácie možno dôjsť k záveru, že súd rozhoduje na verejnom zasadnutí v prípade, ak sú alternatívne (nie kumulatívne) splnené dve podmienky. Prvou podmienkou je, že z okolností prípadu vyplývajú také skutočnosti, na ktoré treba obvineného vypočuť, alebo druhou podmienkou je, ak obvinený v žiadosti o prepustenie z väzby o výsluch požiada a zároveň uvedie nové skutočnosti súdu skôr neznáme, ktoré sú významné pre rozhodnutie. Podľa tejto právnej normy sťažovateľ mal možnosť pred rozhodovaním okresného súdu podať žiadosť o výsluch (v danom prípade bol sťažovateľ vypočutý na hlavnom pojednávaní). K uvedenému ústavný súd už iba dodáva, že v súdnom spise sp. zn. 9 T 152/2008 žiadne podanie sťažovateľa (aj keď bol zastúpený obhajcom) so žiadosťou o vykonanie výsluchu podľa § 72 ods. 2 Trestného poriadku, resp. žiadosť o účasť na konaní adresovaná druhostupňovému súdu nebola, čo potvrdzuje skutočnosť, že sťažovateľ si týmto zákonom prípustným postupom efektívne nebránil svoje práva. Sťažovateľom tvrdená „*žiadosť predviesť ma... mi Ústav... nevyhovelo*“, ktorej písomné vyhotovenie sa v trestnom spise nenachádza, nemá podľa názoru ústavného súdu relevanciu skutočnosti preukazujúcej opak už konštatovanej nedostatočnej aktivity pri obrane sťažovateľa.

20. Ústavný súd už v konaní sp. zn. III. ÚS 318/06 a sp. zn. IV. ÚS 45/08 zdôraznil, že ani judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 5 ods. 4 dohovoru nemožno vykladať tak bezmedzne, že by z nej vyplývala povinnosť všeobecného súdu a zvlášť odvolacieho súdu rozhodovať o ďalšom trvaní väzby vždy na verejnom zasadnutí, t. j. po vypočutí obvineného, bez ohľadu na konkrétne okolnosti prípadu. Osobná prítomnosť obvineného v konaní pred súdom je nevyhnutná, keď to vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu vyžaduje povaha skutočností (tvrdení a skutkových okolností), ktoré majú byť predmetom posúdenia súdom, alebo je vzhľadom na procesnú situáciu a povahu

prerokovaných skutočností zabezpečenie osobnej prítomnosti obvineného nevyhnutným predpokladom zabezpečenia a rešpektovania kontradiktórnosti konania a princípu „rovnosti zbraní“ (III. ÚS 34/07). Konkrétne okolnosti daného prípadu však podľa názoru ústavného súdu nevyvolávali potrebu rozhodnúť o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na verejnom zasadnutí krajského súdu, tzn. až po vypočutí sťažovateľa na tomto zasadnutí. Sťažovateľovi bol v prípravnom konaní a aj v priebehu hlavného pojednávania vytvorený dostatočný priestor a bolo mu umožnené vyjadriť sa k dôvodom a okolnostiam jeho väzby. V čase rozhodovania okresného súdu o jeho žiadosti o prepustenie z väzby (2. júla 2009), ako aj v čase rozhodovania krajského súdu o sťažnosti prokurátora (15. júla 2009) nenastali nové (vo veci konajúcim súdom predtým neznáme) skutočnosti týkajúce sa existencie zákonných dôvodov sťažovateľovej väzby. Sťažovateľ o výsluch a osobnú účasť na rozhodovaní krajského súdu v súvislosti s rozhodovaním o sťažnosti prokurátora (na ktorom sa de facto rozhodovalo aj o jeho väzbe) nežiadal, pričom v priebehu ďalšieho konania o podanej obžalobe možno počítat' s jeho priamym – osobným prístupom k súdu minimálne v rámci hlavného pojednávania, kde môže osobne predniesť aj návrhy a argumentáciu týkajúcu sa jeho väzby. Sťažovateľ a jeho obhajca predložili súdu svoje argumenty proti ďalšiemu trvaniu väzby v danom prípade v rámci žiadosti o prepustenie z väzby prednesenej na hlavnom pojednávaní konanom 2. júla 2009. (Na neverejnom zasadnutí krajského súdu nebol prítomný ani prokurátor.)

21. Postup, ktorý v danom prípade krajský súd zvolil pri rozhodovaní o sťažnosti prokurátora, ako aj samotné rozhodnutie krajského súdu z 2. júla 2009 sú podľa názoru ústavného súdu zlučiteľné s požiadavkami vyplývajúcimi z už označených článkov ústavy a dohovoru.

III. c

K tvrdeniu sťažovateľa, že krajský súd sa „*náležite nevysporiadal so všetkými mojimi dôvodmi môjho prepustenia z väzby, ktoré som uviedol (a aj môj obhajca) na hlavnom pojednávaní... v mojom prípade došlo k oslabeniu materiálnych podmienok mojej väzby...*“

22. Krajský súd uznesením sp. zn. 3 Tos 64/2009 z 15. júla 2009 na základe sťažnosti prokurátora zrušil uznesenie okresného súdu sp zn. 9 T 152/2008 z 2. júla 2009 a sťažovateľovu žiadosť o prepustenie z väzby zamietol.

23. Z celkového obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ tiež nesúhlasí s právnym názorom vysloveným v predmetnom uznesení krajského súdu (pozri bod 7.1), teda aj s interpretáciou a aplikáciou príslušných zákonných ustanovení v jeho väzobnej veci.

24. Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že z už citovaných odôvodnení uznesení vo veci konajúcich a rozhodujúcich väzobných súdov okrem iného zistil, že sťažovateľ bol pozbavený osobnej slobody na základe dodržania dvoch nevyhnutných zákonných podmienok v zmysle čl. 17 ods. 2 ústavy, a to, že je vo väzbe zo zákonného dôvodu (začaté trestné stíhanie pre skutok kvalifikovaný ako trestný čin) a spôsobom zodpovedajúcim zákonu (dodržaný postup podľa § 72 ods. 2 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov), t. j. na základe rozhodnutia súdu. Podľa názoru ústavného súdu rozhodnutie krajského súdu sp. zn. 3 Tos 64/2009 z 15. júla 2009 obsahuje dostatok skutkových a právnych záverov na jeho výrok (o zrušení uznesenia okresného súdu a zamietnutí žiadosti sťažovateľa) a nebolo zistené ani to, že tento záver krajského súdu bol svojvoľný alebo v zjavnom vzájomnom rozpore, či urobený v zrejmom omyle a v nesúlade s platnou právnou úpravou. Ústavný súd v takom prípade nemá žiaden dôvod a ani oprávnenie na prehodnocovanie jeho záverov.

25. Ústavný súd medzi dôvodmi a skutočnosťami, ktoré sťažovateľ uvádzal v konaní pred ústavným súdom, nezistil žiadny taký dôvod alebo skutočnosť, ktoré by mohli spochybniť právne závery krajského súdu o existencii a relevantnosti uvedených zákonných dôvodov väzby alebo by sa inak javili ako zjavne neodôvodnené či svojvoľné. Vychádzajúc z uvedeného niet teda príčinnej súvislosti medzi napadnutým rozhodnutím krajského súdu sp. zn. 3 Tos 64/2009 z 15. júla 2009 a namietaným porušením základných práv a slobôd označených sťažovateľom.

26. K už uvedenému ešte ústavný súd dodáva, že z citovaného čl. 127 ústavy vyplýva, že ústava rozdeľuje ústavnú ochranu základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z príslušnej medzinárodnej zmluvy medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom systém tejto ochrany je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany týmito právami a slobodami vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd (čl. 144 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 ústavy). Ústavný súd vzhľadom na svoju doterajšiu judikatúru považuje za potrebné pripomenúť, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu teda byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, II. ÚS 55/98). Ústavný súd postup krajského súdu pri odôvodňovaní svojho skutkového a právneho záveru vo veci sťažovateľa nepovažuje za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny.

27. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom krajského súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neopodstatnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tieto natoľko odchýlili od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne popreli ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu rozhodnutie

krajského súdu takéto nedostatky nevykazuje, a na meritórne preskúmanie uvedeného rozhodnutia preto ústavný súd nie je oprávnený. Inak povedané, po preskúmaní spôsobu a rozsahu odôvodnenia napadnutého rozhodnutia krajského súdu a s ohľadom na dôvody, ktoré sťažovateľ uviedol v predmetnej sťažnosti, ústavný súd nezistil taký výklad jeho ustanovení Trestného poriadku citovaných v napadnutom rozhodnutí, ktoré by mohli vyvolať účinky nezlučiteľné s označenými článkami ústavy a dohovoru.

28. Pokiaľ ide o namietané porušenie práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd len dodáva, že na prerokovanie sťažnosti v tejto časti nemá právomoc, a to s ohľadom na dikciu čl. 127 ods. 1 prvej vety ústavy „.... ak o ich ochrane nerozhoduje iný súd“. V čase podania sťažnosti sa trestná vec sťažovateľa nachádzala v štádiu hlavného pojednávania (vypočúvania svedkov), pričom ústavnému súdu je známe, že vec z hľadiska rozhodovania o vine a treste sťažovateľa ešte nie je právoplatne rozhodnutá. Článok 6 ods. 1 dohovoru v relevantnej časti uvádza, že každý má právo na to, aby súd rozhodol o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia voči nemu. V rámci konania o žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu sa však nerozhoduje o „oprávnenosti trestného obvinenia“ voči sťažovateľovi, a skutkové dôvody väzby sa skúmajú len v rozsahu zákonných požiadaviek pre toto štádium trestného konania. O oprávnenosti trestného obvinenia voči sťažovateľovi rozhodne až súd rozhodujúci o vine a treste, preto v tomto štádiu konania ústavný súd nemá právomoc zasahovať do jeho rozhodovacej činnosti.

IV.

29. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti v zmysle judikatúry ústavného súdu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánom štátu (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, alebo z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno preto považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody,

ktorej realnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (II. ÚS 101/03 alebo IV. ÚS 136/05).

30. Námietky sťažovateľa uvedené v sťažnosti vzhľadom na argumentáciu krajského súdu vyplývajúcu z odôvodnenia jeho rozhodnutia nedisponujú podľa názoru ústavného súdu takou intenzitou relevancie, ktorej následkom mohlo dôjsť k porušeniu sťažovateľom označených základných práv garantovaných ústavou a dohovorom. Navyše, sťažovateľ má možnosť (najmä v prípade zmeny relevantných skutočností podmieňujúcich odôvodnenie obmedzenia jeho osobnej slobody) požiadať o prepustenie na slobodu v zmysle § 79 ods. 3 Trestného poriadku, prípadne využiť iné možnosti v rámci realizácie svojho práva na obhajobu poskytnuté mu platnými a účinnými všeobecne záväznými právnymi predpismi.

31. Vychádzajúc z už uvedeného ústavný súd v závere konštatuje, že medzi dôvodmi a skutočnosťami, ktoré sťažovateľ uvádzal v konaní pred ústavným súdom, nezistil žiadny taký dôvod alebo skutočnosť, ktoré by mohli spochybníť právne závery krajského súdu o zamietnutí sťažovateľovej žiadosti o prepustenie na slobodu a o existencii a relevantnosti uvedeného zákonného dôvodu väzby alebo by sa inak javili ako zjavne neodôvodnené či svojvoľné. Niet teda príčinnej súvislosti medzi napadnutým rozhodnutím krajského súdu sp. zn. 3 Tos 64/2009 z 15. júla 2009 a namietaným porušením základných práv a slobôd označených sťažovateľom [„*Základné právo... na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2, 5, čl. 2 ods. 2, čl. 47 ods. 3, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 Ústavy... a čl. 5 ods. 1, ods. 3, ods. 4 v spojení s čl. 6 ods. 1 a ods. 3 písm. a) a c) Európskeho dohovoru...*“].

32. Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

33. Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd sa ďalšími návrhmi sťažovateľa nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 31. marca 2010

